

Krantiguru Shyamji Krishna Verma Kachchh University

Bhuj

Master of Arts

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (C.B.C.S.)

FOR

PSYCHOLOGY

SYLLABUS

M.A. SEMESTER-I, II, III & IV PROGRAMME

(A draft of C.B.C.S. Courses in M.A. Psychology Submitted for Revision of Curriculum to be executed from June, 2016)

DR. JIGNESH TAPARIYA
CHAIRMEN,
BOS OF PSYCHOLOGY
K.S.K.V. KACHCHH UNIVERSITY,
BHUJ
GUJARAT, INDIA.

By
DR. K. M. TRIVEDI
DEAN,
FACULTY OF ARTS
K.S.K.V. KACHCHH UNIVERSITY,
BHUJ
GUJARAT, INDIA.

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભુજ

એમ.એ. સેમ. ૧ થી ૪

વિષય : મનોવિજ્ઞાન

સામાન્ય સુચનાઓ:

- બે વર્ષ, ચાર સેમેસ્ટર
- પ્રત્યેક સેમેસ્ટર ૯ (૬) મહિનાનું
- પ્રત્યેક સેમેસ્ટરમાં પાંચ (૫) પ્રશ્નપત્ર અર્થાત્ નિયમિત/બાહ્ય વિદ્યાર્થી ચાર (૪) સેમેસ્ટર દરમ્યાન વીસ (૨૦) પ્રશ્નપત્રોનો અભ્યાસ કરશે.
- પ્રથમ સેમેસ્ટરમાં નાપાસ થનાર બીજામાં પ્રવેશ મેળવી શકશે. પ્રથમ –દ્વિતીયમાં નાપાસ થનાર, ત્રીજા–ચોથામાં પ્રવેશ મેળવી શકશે.
- પ્રશ્નપત્રમાં સેક્શન – A ૭૦ ગુણનો રહેશે જે રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો રહેશે. જ્યારે સેક્શન – B ૩૦ ગુણનો માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો રહેશે.

રેગ્યુલર વિદ્યાર્થીઓ માટે સુચનાઓ:

- પ્રત્યેક પ્રશ્નપત્રમાં (૧૦૦) ગુણ રહેશે. જેમાં સીતેર (૭૦)એક્સટર્નલ (યુનિ.)અને ત્રીસ (૩૦)આંતરિક(ઈન્ટર્નલ)(સેમીનાર,વર્કશોપ,વાયવા વગેરે)નાં રહેશે.
- ઓછામાં ઓછું પાસનું ધોરણ ચાલીસ(૪૦) ગુણ રહેશે. (યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૨૮ (અઠાવીસ) ગુણ અને આંતરિકમાં બાર (૧૨) ગુણ મેળવવાના રહેશે.)
- વર્ષની શરૂઆતમાં જ વિદ્યાર્થીએ વિકલ્પની પસંદગી કરવાની રહેશે અને પસંદ કરેલ પ્રશ્નપત્રની લેખિત જાણ વિભાગાધ્યક્ષને કરવાની રહેશે.
- બંને (એક્સટર્નલ) અને આંતરિક (ઈન્ટર્નલ)માં પાસ થવું અનિવાર્ય છે. આંતરિકમાં નાપાસ થનાર યુનિ. (એક્સટર્નલ)માં પણ નાપાસ ગણાશે. તેણે બંને પરીક્ષા આપવાની રહેશે. એક્સટર્નલ પરીક્ષામાં નાપાસ થનાર, આંતરિકમાં પાસ હોય,તેણે માત્ર એક્સટર્નલ પરીક્ષા આપવાની રહેશે.
- નિયમિત વિદ્યાર્થીએ પ્રવેશ સમયે ફાઉન્ડેશન કોર્ષ માટે અલગથી વિષય પસંદગી કરવાની રહેશે. જેની પરીક્ષા અને ઉત્તીર્ણતા પત્ર બીજા સેમેસ્ટરના અંતે રજૂ કરવાનું રહેશે. જે વિદ્યાર્થી ફાઉન્ડેશન કોર્ષમાં ઉત્તીર્ણ ન હોય તે સેમેસ્ટર બેમાં અપૂર્ણ ગણાશે.
- રેગ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૭૦ ગુણ – ૨.૧૫ કલાકની રહેશે

એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે સુચના:

- એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થી માટે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૧૦૦ ગુણ – ૩ કલાકની રહેશે.
- ઓછામાં ઓછું પાસનું ધોરણ ચાલીસ(૪૦) ગુણ રહેશે.
- વર્ષની શરૂઆતમાં જ વિદ્યાર્થીએ વિકલ્પની પસંદગી કરવાની રહેશે અને સ્પષ્ટપણે ફોર્મમાં દર્શાવવાનું રહેશે.

ARTS FACULTY
SUBJECT: PSYCHOLOGY (M.A Semester I.II.III & IV Programme.)

No.	Core/Elective/ Ict.	Name of Course	Credits	IM	EM	TM	Course/ paper Code
M.A Semester-I							
1	CCPS101	Research Methodology-I	04	30	70	100	
2	CCPS102	Developmental Social Psychology –1	04	30	70	100	
3	CCPS103	Psychology of Emotion-I	04	30	70	100	
4	ECPS101A OR ECPS101B	Practical (Only For Regular Student) OR Psychology of Social Issue-I	04	30	70	100	
5	ECPS102A OR ECPS102B	Statistics (Only For Regular Student) OR Juvenile Delinquency	04	30	70	100	
Total			20			500	
No.	Core/Elective/ Ict.	Name of Course	Credits	IM	EM	TM	Course/ paper Code
M.A Semester-II							
1	CCPS204	Research Methodology-II	04	00	100	100	
2	CCPS205	Developmental Social Psychology –II	04	30	70	100	
3	CCPS206	Psychology of Emotion-II	04	30	70	100	
4	ECPS203A OR ECPS203B	Practical (Only For Regular Student) OR Psychology of Social Issue-II	04	30	70	100	
5	ECPS204	Behaviour Modification	04	30	70	100	
Total			20			500	
No.	Core/Elective/ Ict.	Name of Course	Credits	IM	EM	TM	Course/ paper Code
M.A Semester-III							
1	CCPS307	Psycho-Diagnostics-1	04	30	70	100	
2	CCPS308	Neuro-Psychology-I	04	30	70	100	
3	CCPS309	Psycho-Pathology-I	04	30	70	100	
4	ECPS305A OR ECPS305B	Field Work (Only for Regular Student) OR Sport Psychology-I	04	30	70	100	
5	ECPS306	Indian Psychology-I	04	30	70	100	
Total			20			500	
No.	Core/Elective/ Ict.	Name of Course	Credits	IM	EM	TM	Course/ paper Code
M.A Semester-IV							
1	CCPS410	Psycho-Diagnostics-II	04	30	70	100	
2	CCPS411	Neuro-Psychology-II	04	30	70	100	
3	CCPS412	Psycho-Pathology-II	04	30	70	100	
4	ECPS407A OR ECPS407B	Dissertation (Only for Regular Student) OR Sport Psychology-II	04	30	70	100	
5	ECPS408	Indian Psychology-II	04	30	70	100	
Total			20			500	
Grand Total			80			2000	

*IM= Internal Marks, **EM= External Marks, ***TM= Total Marks

BOS OF PSYCHOLOGY
K.S.K.V. KACHCHH UNIVERSITY,
BHUJ

STRUCTURE OF M.A.SEMESTER-I, II, III & IV PROGRAMME
(To be implemented from June-2016)

Students can opt Semester I, II, and III & IV for M.A. Degree in Psychology. There will be four types of courses viz. Core Course, Elective Course, Interdisciplinary Course and Skill Oriented Course. For Core Course, Elective Course, Interdisciplinary Course there will be four hours classroom teaching per week and fifteen week work in a semester. For one hour classroom work per week one credit is to be assigned. There will be five courses with 20 credits in each semester, each course carrying 100 marks. Psychology Degree is considered of 2000 marks with 80 credits. For skill oriented course there will be additional two hours of classroom work and two credits to be assigned in each semester.

For each semester the hours per week and credit will be assigned as under:

Semester	Theory courses			Skill oriented		
	Courses	Hours per week	Credits	Course	Hours per week	Credits
Semester-I	05	20	20	01	02	02
Semester-II	05	20	20	01	02	02
Semester-III	05	20	20	01	02	02
Semester-IV	05	20	20	01	02	02
Total	20	80	80	04	08	08

➤ Allocation of Hours for Practical /Dissertation

- (i) Experimental Explanation 20 Hours
- Practical Performance 40 Hours
- (ii) Personal Guidance 20 Hours
- Fieldwork and Report Writing 40 Hours

➤ Marks to be assigned for each course:

For theory course there will be two types of examinations for each course

- (i) External Examination-70 Marks
- (ii) Internal Examination-30 Marks

- (iii) The Internal examination will consist of theoretical examination carrying 10 marks and 20 marks to be assigned will be divided in to presentation (Seminar -10 marks and Assignment Writing 10 marks).

➤ Marking Scheme for Practical course: (100 Marks)

There will be two divisions in practical course each carrying 50 marks

(1) Scheme for Experiment

- (i) Performance: 10 Marks
- (ii) Report Writing : 15 Marks
- (iii) Viva Voice: 10 Marks
- (iv) Journal Presentation: 15 Marks

Total 50 Marks

(1) Scheme for Testing

- (i) Performance: 10 Marks
- (ii) Report Writing : 15 Marks
- (iii) Viva Voice: 10 Marks
- (iv) Journal Presentation : 15 Marks

Total 50 Marks

➤ Marking Scheme for Dissertation (100 Marks)

- (i) Thesis Evaluation: 70 Marks
- (ii) Viva – Voice Examination: 30 Marks

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS101

Paper Name: Research Methodology-I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	Core	CCPS101	Research Methodology-I	03	30	70	100	

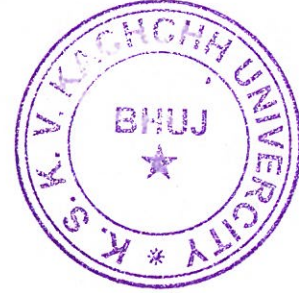
Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Introduction to Research (સંશોધનનો પરિચય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of research (સંશોધનનો અર્થ)
- What is Social Research (સામાજિક સંશોધન એટલે શું?)
- Nature of Social Research (સામાજિક સંશોધનનું સ્વરૂપ)
- Objective of Social Research (સામાજિક સંશોધનનાં હેતુઓ)
- Steps of Research Process (સંશોધનનાં સોપાનો)
- Types of Research (સંશોધનનાં પ્રકારો)
 - Pure and applied research (શુદ્ધ અને વ્યવહારિક સંશોધન)
 - Types of psychological research (મનોવૈજ્ઞાનિક સંસોધાનના પ્રકારો)
- Importance, Need and utility of Research (સંશોધનનું મહત્વ, જરૂરિયાત અને ઉપયોગીતા)
- Problems Encountered by researchers in India (ભારતમાં સંશોધન દરમિયાન ઉભી થતી સમસ્યાઓ)

Unit : 2 Research Problems and Hypotheses (સંશોધન સમસ્યા અને ઉત્કલ્પના)

- Meaning of Problem (સમસ્યાનો અર્થ)
- Characteristics of Criteria of a good Problem (સારી સમસ્યાનાં લક્ષણો)
- Sources of Research Problem (સંશોધન સમસ્યાનાં સ્ત્રોતો)
- Selection of research problem (સંશોધન સમસ્યાની પસંદગી)

Hypotheses

- Meaning (ઉત્કલ્પનાનો અર્થ)

- Nature, Criteria or Characteristics of a scientific good hypotheses (ઉત્કલ્પનાનું સ્વરૂપ, માપદંડો અને સારી ઉત્કલ્પનાના લક્ષણો)
- Sources of Hypotheses (ઉત્કલ્પનાના સ્ત્રોતો)
- Types of Hypotheses (ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો)
- Signification, impotents, Need or function of hypotheses (ઉત્કલ્પનાની સાર્થકતા, મહત્વ, જરૂરિયાત અને કાર્ય)

Unit : 3 Variable, Exploratory and Descriptive study (પરીવર્ત્ય)

Variable

- Meaning (પરીવર્ત્યનો અર્થ)
- Types of Variables (પરીવાર્ત્યના પ્રકારો)

Exploratory and Descriptive study (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા અને ધ્યાન)

A. Exploratory Study (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયાઓ)

- Meaning of exploratory study (પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ)
- Purpose and function of Exploratory study (પ્રત્યક્ષીકરણનો સ્વરૂપ)
- Methods of Exploratory Study (પ્રત્યક્ષીકરણને અસર કરતા ઘટકો)

B. Descriptive study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસો)

- Meaning of Descriptive study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનો અર્થ)
- Purpose and function of Descriptive study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનાં હેતુઓ અને કાર્ય)
- Scope of Descriptive Study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનાં ક્ષેત્રો)
- Steps of Descriptive study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનાં સોપાનો)
- Types of Descriptive study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનાં પ્રકારો)
- > Survey (સર્વેક્ષણ)
- > Case Study (વર્ણનાત્મક અભ્યાસનાં ક્ષેત્રો)
- > Co- relation study (સહ સંબંધાત્મક અભ્યાસ)

Reference Book:

- Schweigert, W. A. (2012). Research methods in psychology: A handbook (3rd ed.). Lone Grove, IL: Waveland Press, Inc.
- American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American psychological association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association.
- Kothari, C.R (2000) Research Methodology- Methods and Techniques (Ed-II). New Delhi: Vishwa Prakashan.
- Karlinger, F.N (2000) Foundations of Behavioral Research (Fifth Indian reprint). New Delhi: Surjeet Publication.

સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડા શાસ્ત્ર, ડો. યોગેશ જોગસન. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

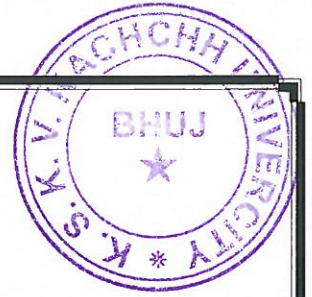
વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS102

Paper Name: Developmental Social Psychology –I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	Core	CCPS102	Developmental Social Psychology-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Developmental Social Psychology from Infancy to old age (વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાન : બાલ્યાવસ્થાથી વૃદ્ધાવસ્થા)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Developmental Social Psychology (વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ)
- Developmental Social Psychology: Why? (વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાન: શા માટે?)
- Developmental Social Psychology: How? (વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાન: કેમ?)
- Two Key concept: Social and Socialization (મુખ્ય ચાલી રૂપ બે ખ્યાલો : સમાજ અને સામાજીકરણ)
- Theories of Developmental social Psychology (વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાનની સૈદ્ધાંતિક ભૂમિકા)
 - Cognitive developmental theory (જ્ઞાનાત્મક વિકાસાત્મક સિદ્ધાંત)
 - Social Learning Theory (સામાજિક શિક્ષણ સિદ્ધાંત)
 - Evolutionary Theory (વિકાસનો ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત)
 - An Ecological Theory of Human Developmental (માનવ વિકાસનો જૈવિક પર્યાવરણીય સિદ્ધાંત)
 - Anthropological Theory (નૃવંશશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત)
 - Psycho Dynamic Theory (મનોગત્યાત્મક સિદ્ધાંત)

Unit: 2 Child in Family and Peer Group Relations (કુટુંબમાં બાલક- જોડીદાર સમૂહનાં સંબંધો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Definition and Nature of Family (કુટુંબની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ)

- Types of family (કુટુંબનાં પ્રકારો)
- Parental style in family (કુટુંબમાં માતૃ-પિતૃત્વ શૈલીઓ)
- Social Development of Human child (માનવ બાળનો સામાજિક વિકાસ)
- Socialization process model (સામાજીકરણ પ્રક્રિયાઓના મોડેલ)

Peer Group Relations (જોડીદાર સમૂહનાં સંબંધો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Definition of peer group (જોડીદાર સમૂહની વ્યાખ્યા)
- Nature of peer group (જોડીદાર સમૂહનું સ્વરૂપ)
- Characteristics of peer group (જોડીદાર સમૂહનાં લક્ષણો)
- Function of peer group (જોડીદાર સમૂહનાં કાર્યો)
- Co-operation in peer group (જોડીદાર સમૂહોમાં સહકાર)

Unit:3 School Environment and Effect of Media on Child (પ્રત્યક્ષાભાસીય પર્યાવરણ અને મીડિયાનો બાળકો પર પ્રભાવ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Development (વિકાસનો અર્થ)
- Characteristics of developmental process (વિકાસની પ્રક્રિયાનાં લક્ષણો)
- Characteristics of childhood (ઉત્તર બાલ્યાવસ્થાનાં લક્ષણો)
- Skill in childhood (ઉત્તર બાલ્યાવસ્થાના કૌશલ્યો)
- Effect of Media on Child (મીડિયાનો બાળકો પર પ્રભાવ)

Reference Book:

Child Development: Elizabeth Hurlock

Child Psychology: H. B. English

An Introduction to Social Psychology: B. Kuppaswamay

Developmental Psychology: Elizabeth Hurlock

વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાન, ડો. ડી. જે. ભટ્ટ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS103

Paper Name: Psychology of Emotion –I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	Core	CCPS103	Psychology of Emotion-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Basic Issues in the study of Emotion (આવેગોનાં અભ્યાસની મૂળભૂત બાબતો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Emotion (આવેગનો અર્થ)
- Compartments of Emotion (આવેગના ઘટકો)
 - Cognitive (સંજ્ઞાત્મક)
 - Physical (શારીરિક)
 - Behavioral (વાર્તાનીક)
- Types of Emotion (આવેગના પ્રકારો)
- Approaches of Emotions (આવેગના અભિગમો)
 - Biological (જૈવિક)
 - Cognitive (સંજ્ઞાત્મક)
 - Behavioral (વાર્તાનીક)
 - Phenomenological (ઘટનાત્મક)

Unit : 2 Physiological Bases of Emotion (આવેગના શારીરિક આધારો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Emotion and Central Nervous System (આવેગ અને કેન્દ્રીય મજ્જાતંત્ર)
 - Sub-cortical Structures (અધોમજ્જાછાલીય સંરચનાઓ)
 1. Spinal Cord and Medulla (કરોડરજ્જુ અને લંબમજ્જા)
 2. Thalamus (થેલેમસ)
 3. Hypothalamus (હાયપોથેલેમસ)
 - Cortex and Limbic System (મસ્તિષ્છછાલ અને લિમ્બિક તંત્ર)
 1. Cortex (મસ્તિષ્છછાલ)

2. Frontal Lobes (લલાટ ખંડો)

3. The Limbic System (લિમ્બિક તંત્ર)

- Emotion and Autonomic Nervous System (આવેગ અને સ્વયં સંચાલિત મજ્જાતંત્ર)
 - Sympathetic Nervous System (અનુક્રમ્પી મજ્જાતંત્ર)
 - Para-Sympathetic System (પરાનુક્રમ્પી મજ્જાતંત્ર)
- Emotion and Neurochemistry (આવેગ અને મજ્જા રસાયણશાસ્ત્ર)

Unit: 3 Bodily Changes in Emotion and Theories of Emotion

(આવેગમાં શારીરિક ફેરફારો- આવેગના સિદ્ધાંતો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Short-term Physiological Changes (અલ્પકાલીન શારીરિક ફેરફારો)
- Long-term Physiological Changes (દીર્ઘકાલીન શારીરિક ફેરફારો)
- Measurement of Emotions (આવેગનું માપન)
 - Non verbal Method (બિન શાબ્દિક પદ્ધતિઓ)
 - Verbal Method (શાબ્દિક પદ્ધતિઓ)

O Theories of Emotion (આવેગના સિદ્ધાંતો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- James - Lange Theory (જેમ્સ લેંગનો સિદ્ધાંત)
- Cannon – Bard Theory (કેનન બર્ડનો સિદ્ધાંત)
- Schachter's Two Factor Theory (સ્કેક્ટરનો દ્વિ ઘટકીય સિદ્ધાંત)
- Cognitive Appraisal Theory of Lazarus (લેઝારસનો સંજ્ઞાત્મક મૂલ્યાંકન સિદ્ધાંત)
- Facial Feedback Hypothesis (ફેસિયલ ફીડબેક ઉત્કલ્પના)
- Lindsley's Activation Theory (લિન્ડસલેનો ક્રિયાશીલતાનો સિદ્ધાંત)
- Papez – McLean Theory (પાપેઝ - મેક્લીયન સિદ્ધાંત)
- Evolutionary Theory of Emotion (આવેગના ઉત્કાંતિલક્ષી સિદ્ધાંત)
- Robert Plutchik's Theory (રોબર્ટ પ્લુટચિકનો સિદ્ધાંત)

Reference Book:

- Clarke, M.S. (1992). Emotion. New burry Park CA: Sage.
- Ekman, P. and Davidson, R.J. (1994). The Nature of Emotion. New York: Oxford University press.
- Kalat, J.K. & Shiota, M.N. (2007). Emotion. Belmont. C.A: Wadsworth.
- Lewis, M. & Haviland J.M. (1993). Hand Book of Emotions. New York: Guilford Press.
- Oatley, K. Ketner, D. , & Jenkins, J.M. (2006). Understanding emotions. Cambridge. M.A; Blackwell Publishers.
- Strongman, K.T. (1989). The Psychology of Emotion. London: Plenum.
- આવેગનું મનોવિજ્ઞાન, ડૉ. મીનાક્ષી પટેલ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS101A

Paper Name: Practical (Only For Regular Student)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	EC	ELPS101 A	Practical	04	30	70	100	

Course Objectives:

1. To acquaint students with the procedure of conducting experiments on various subjects of psychology.
2. To acquaint students with the administration, scoring and interpretation of various psychological tests.

Any Eight experiments from the following are to be performed and reported in Journal:

1. Speed of learning as a function of meaningfulness of material.
2. Bilateral transfer of training.
3. Effect of reward & punishment on learning.
4. Retroactive inhibition.
5. Retention as a function of time: Study of retention curve.
6. Problem solving.
7. Study of learning curve: Human Maze Learning.
8. Efficiency of Massed V/s. Distributed practice in learning.
9. Transfer of training in Maze Learning
10. Habit interference
11. Effect of knowledge on performance on ergo graph
12. Brightness constancy
13. Size constancy.
14. Zeigarnik Effect

REFERENCE BOOKS:

- D' Amato, M.R: Experimental Psychology: Methodology, (1970): Psycho-Physic & Learning, New York: McGraw Hill
- Garret, H.E (1951): Great Experiments in Psychology, New York: Appleton- Century Crafts, Inc Third Edition
- Kuppuswami, B. (1954) Elementary Experiments in Psychology, Madras: Oxford University Press
- Postman, Leo & Egan, James P. (1949) Experimental Psychology: An Introduction, N.Y: Harper & Row
- Underwood, Benton, j. (1963): Experimental: An Introduction, Bombay, The Times of India Press
- Woodworth, Robert S. & Schlosberg, Harold (1971); Experimental Psychology, Calcutta: Oxford & IBH Publishing Co.

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS101B

Paper Name: Psychology of Social Issue-I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	EC	ELPS-101B	Psychology of Social Issues-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Introduction to Social Issue or Problem (સામાજિક સમસ્યાઓનો પરિચય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Social Issues and Problem (સામાજિક સમસ્યાઓનો અર્થ)
- Types of Social Problem (સામાજિક સમસ્યાઓના પ્રકારો)
- Basic Social Psychology or Pure Social Psychology (મૂળભૂત મનોવિજ્ઞાન અને શુદ્ધ મનોવિજ્ઞાન)
- Analysis of Social Behaviour or Social Interaction (સામાજિક વર્તન અને સામાજિક આંતરક્રિયાનું વિશ્લેષણ)
- Increasing Role of Social Psychology in Solution in Social Problems (સામાજિક સમસ્યાઓના નિવારણમાં સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનની ભૂમિકા)

Unit : 2 Social System in an India (ભારતમાં સામાજિક વ્યવસ્થા)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Social System (સામાજિક વ્યવસ્થાનો અર્થ)
- Family as a Social System (સામાજિક વ્યવસ્થાનાં ઘટક તરીકે કુટુંબ)
- Social Stratification and Cast system in India (ભારતમાં સામાજિક સ્તરીકરણ અને જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા)
 - Characteristics or Criteria of Cast (જ્ઞાતિનો અર્થ અને વિશેષતા)
 - Theories of Cast System (જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાના સિદ્ધાંતો)
 - Change in Cast System (જ્ઞાતિ વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન)
 - Causes of Change in Cast System (જ્ઞાતિ વ્યવસ્થામાં પરિવર્તનનાં કારણો)
- Class System in India (ભારતમાં વર્ગ વ્યવસ્થા)
 - Meaning of Class System (વર્ગ વ્યવસ્થાનો અર્થ)

- Characteristics of Class System (વર્ગ વ્યવસ્થાના લક્ષણો)
- Types of Class in India (વર્ગ વ્યવસ્થાના પ્રકારો)
- Social Power : Meaning, Types, Determinants, Social Identity
(સામાજિક શક્તિ: અર્થ, પ્રકારો, નિર્ધારકો, તાદાત્મ્ય)

Unit: 3 Social Inequality and Domestic Violence (સામાજિક અસમાનતા અને ઘરેલું હિંસા)

A. Social Inequality (સામાજિક અસમાનતા)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of social Inequality (સામાજિક અસમાનતાનો અર્થ)
- Poverty (ગરીબી)
- Causes of Poverty (ગરીબીનાં કારણો)
- Methods of eliminating poverty (ગરીબી દૂર કરવાનાં ઉપાયો)
- Deprivation : Meaning,, Aspect of Dimension of Deprivation, Types, Effect
(વંચિતતા: અર્થ, પરિમાણ)

B. Domestic Violence (ઘરેલું હિંસા)

- Meaning of Domestic Violence (ઘરેલું હિંસાનો અર્થ)
- Types of Domestic Violence (ઘરેલું હિંસાનાં પ્રકારો)
- Causes of Domestic Violence (ઘરેલું હિંસાના કારણો)
- Remedial Measures (ઘરેલું હિંસાના ઉપાયો)

REFERENCE BOOKS:

Baron, Social Psychology, 15th Ed, Pearson Edi, Asia

Crooks, R. L. & Stein, Science, Behaviour and Life, Holt, Rinehart and Witson. Inc Tokyo

Gupta, Social and Economical problem in India, Ramesh Publishing House, New Delhi

Mohammad Suleman and Dinesh Kumar, Psychology and Social Issues, Motilal Banarsidas Publishing House, Delhi

ટાપરીયા જીજ્ઞેશ અને પરમાર આર. સી., સામાજિક સમસ્યાઓનું મનોવિજ્ઞાન, ઊર્મિલ માનસ પબ્લિકેશન, લીબડી

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્ષ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS102A

Paper Name: Statistics (Only for Regular Student)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	EC	ELPS102 A	Statistics	03	30	70	100	

Course Objectives:

1. Acquire the concepts, terms, and symbols used in data analysis.
2. Learn to formulate research ideas that can be evaluated with statistical analysis.
3. Learn to perform appropriate operations to draw conclusions from data.
4. Become skilled in interpreting and communicating quantitative information via numerical analysis and graphical display.

Unit-1: Utilization of Statistics in Research (સંસોધનમાં આંકડાશાસ્ત્રીય ઉપયોગીતા)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- X^2 Methods (કાઈવર્ગ પદ્ધતિ- ઉત્પત્તિ, વિશેષતા, ઉપયોગીતા, લાભ-મર્યાદા અને ગણતરીની રીતો)
 - Equal Distribution (સમાન સંભાવનાની રીત)
 - Normal Distribution (સમધારણ વિતરણની રીત)
 - Contingency distribution (આસંગ સારણીની રીત)
 - X^2 test of independence in contingency tables (સ્વાતંત્ર્યનાં પરીક્ષણ માટે કાઈવર્ગ કસોટી)
- Significance Testing (સાર્થકતાનું પરીક્ષણ)
- Null Hypotheses (શૂન્ય ઉલ્લપના)
- Significance of Mean Differences (મધ્યકનાં તફાવતની સાર્થકતા)
- Significance of S.D. Differences (પ્રમાણ વિચલનના તફાવતની સાર્થકતા)
- Significance of Q, P and Other Differences (શતમાન, ચતુર્થક અને અન્ય તફાવતની સાર્થકતા)

Unit : 2 Correlation (સહસંબંધ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Correlation: Meaning, Direction, Types, Classification, Utility, Limitation (સહસંબંધ: અર્થ, દિશાઓ, પ્રકારો, વર્ગીકરણ, ઉપયોગીતા, મર્યાદાઓ)
- Product Moment Method (પરિબળ ગુણાકાર પદ્ધતિ)
- Mean Difference Method (મધ્યકોના તફાવતની પદ્ધતિ)
- Karlpiyarshan Method (કાર્લપીયર્સન પદ્ધતિ)

- Non Parameter Test (અપ્રાચલિય કસોટીઓ)
 - Median Test (મધ્યસ્થ પરીક્ષણ)
 - Mann whitney U-test (માન વ્હીટ યુ ટેસ્ટ)
 - Sign test (ચિન્હ પરીક્ષણ)
 - Wilcoxon testing (વિલકોક્ષન પરીક્ષણ)

Unit: 3 Analysis of Variance and 't' Test (વિચરણ પૃથક્કરણ- 'ટી' મુલ્ય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Analysis of variance (વિચરણ પૃથક્કરણનો અર્થ)
- Methods of Analysis of Variance (વિચરણ પૃથક્કરણની પદ્ધતિઓ)
 - One way ANOVA (એકમાર્ગીય વિચરણ પૃથક્કરણ)
 - Two way ANOVA (દ્વિમાર્ગીય વિચરણ પૃથક્કરણ)
 - Three Way ANOVA (ત્રિમાર્ગીય વિચરણ પૃથક્કરણ)

't' Test ('ટી' મુલ્ય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of 't' test ('ટી' મુલ્યનો અર્થ)
- Utility of 't' test ('ટી' મુલ્યની ઉપયોગીતા)
- Methods of 't' test ('ટી' મુલ્યની પદ્ધતિઓ)

REFERENCE BOOKS:

Maindonald, J. & Braun, W. J. (2010). Data Analysis and Graphics Using R, 3rd Ed. Cambridge University Press. ISBN-10: 0521762936. ISBN-13: 978-0521762939.

Garrett, H. E. (1973). Statistics in Psychology & Education – Longmans.

Jogsan, Y. A., Research Method and Statistic, Saurashtra University, Rajkot.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- I

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS102B

Paper Name: Juvenile Delinquency

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	I	EC	ELPS102 B	Juvenile Delinquency	03	30	70	100	

Course Objectives:

1. Acquire the concepts, terms, and symbols used in data analysis.
2. Learn to formulate research ideas that can be evaluated with statistical analysis.
3. Learn to perform appropriate operations to draw conclusions from data.
4. Become skilled in interpreting and communicating quantitative information via numerical analysis and graphical display.

Unit-1: Introduction to Juvenile Delinquency (બાળ અપરાધનો પરિચય)

- Introduction
- Meaning of Juvenile Delinquency
- Legal and Psychological definition of Juvenile Delinquency
- Classification of Juvenile Delinquency
- Distance Between Criminal and Juvenile Delinquency
- Privation of Juvenile Delinquency
- Reduce of Juvenile Delinquency
- Causes of Juvenile Delinquency
- Juvenile Delinquency as a Social Problem
 - **Nature of Juvenile**
- ચિડીયાપણું
- ભાગેડાપણું
- વિરોધી વર્તન
- ચોરી કરવાનું વર્તન
- બેચેની
- ખોટું બોલવાની વૃત્તિ
- હિંસા
- હઠીલાપણું

Unit : 2 Indiscipline in Child (સહસંબંધ)

- પ્રસ્તાવના
- બાળકોમાં અશિસ્ત

- વ્યક્તિગત
- સામુહિક

- શિક્ષક દ્વારા શિસ્ત લાગુ કરવાનાં ઉપાયો
- અશિસ્ત વધવાના કારણો
- અશિસ્ત પર નિયંત્રણ લગાવવાના ઉપાયો
- બાળકોને આપવામાં આવતી સજાના સ્વરૂપ
- દંડની જોગવાઈઓ
- દંડનું સ્વરૂપ
- બાળ અપરાધનું મનોવૈજ્ઞાનિક વિશ્લેષણ

- પ્રસ્તાવના
- મનોભાર
- હતાશા
- મનોદશા વિકૃતિઓ
- બાળ અપરાધમાં વારસો અને વાતાવરણ

Unit: 3 બાળકોમાં નસો અને હિંસા

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- મદ્યપાનની વ્યાખ્યા
- મદ્યપાનનાં તત્વો
- મદ્યપાન સેવનના કારણો
- મદ્યપાનનો પ્રભાવ
- મદ્યપાન સેવન અટકાયત
- માદક દ્રવ્યોનું સેવન
- માદક દ્રવ્યોનાં સેવનના કારણો
- માદક દ્રવ્યોનાં સેવનની અસરો
- માદક દ્રવ્યોનાં સેવનની અપરાધ પર અસરો
- બાળકોમાં હિંસાની પ્રવૃત્તિ
- હિંસાનાં પ્રકારો
- હિંસા મુખ્ય સમસ્યા
- બાળ મજૂરી અને અપરાધ
- બાળ મજૂરીનું શારીરિક શોષણ
- ફૂટપાટ પર રહેતા બાળકોનું શોષણ
- જાતિય શોષણ
- ભારતમાં બાળ મજૂરી પ્રતિબંધ

REFERENCE BOOKS:

- Bartol CR. Criminal behavior : A Psychosocial approach : 5 th sub ed. Prentice Hall, Upper Saddle River : New Jersey, 07458. Back to cited text no. 3
- Abramsen D. Who are the guilty. Green Wood Press : West Port CT: 1952 Back to cited text no. 6
- Roche PQ. The Criminal Mind : A study of Communication between Criminal Law and Psychiatry. Grove Press : New York : 1958 Back to cited text no. 7
- Crime Psychology with New Concept, 2010 Paradise Publishers, Jaipur
Dr. R. G. Parmar, Dr. Jignesh H. Tapariya
- Psychology of Crime, 2009, Surya Prakashan, Kanpur. Dr. R. G. Parmar
- અપરાધ મનોવિજ્ઞાન, ડો. આર. જી. પરમાર, ડો. સી.બી. જાડેજા અને ડો. જીજ્ઞેશ ટાપરીયા
- बाल अपराध, डॉ. अर्जुन चोचा, डॉ. जिग्नेश टापरिया, रावत प्रकासन, दिल्ली

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

- સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR
- ૨. વિભાગ - બી માત્ર એક્ષ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બી			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS204

Paper Name: Research Methods-II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	Core	CCPS204	Research Method-II	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Field study-experiment and Laboratory Experiment (ક્ષેત્ર અભ્યાસ - ક્ષેત્ર પ્રયોગ અને પ્રયોગશાળા પ્રયોગ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Nature or Characteristics of field study (ક્ષેત્ર અભ્યાસનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો)
- Difference between Field Study and Survey (ક્ષેત્ર અભ્યાસ અને સર્વેક્ષણ વચ્ચે તફાવત)
- Difference between Field study and Experimental Study (ક્ષેત્ર અભ્યાસ અને પ્રયોગશાળાનાં અભ્યાસ વચ્ચે તફાવત)

A. Field Study (ક્ષેત્ર અભ્યાસ)

- Types of Field Study (ક્ષેત્ર અભ્યાસનાં પ્રકારો)
- Steps of Field Study (ક્ષેત્ર અભ્યાસનાં સોપાનો)
- Advantage and Limitations of Field Study (ક્ષેત્ર અભ્યાસનાં લાભ - મર્યાદાઓ)

B. Experimental Study (પ્રયોગશાળાના અભ્યાસો)

- Types of Experimental Study (પ્રયોગશાળાના અભ્યાસનાં પ્રકારો)
 - Field Experiment, Steps , Advantage and Limitations (ક્ષેત્ર પ્રયોગ, ક્ષેત્ર પ્રયોગના સોપાનો, ક્ષેત્ર પ્રયોગના લાભ - મર્યાદાઓ)
 - Laboratory Experiment – Purpose, Steps, Advantage and Limitations (પ્રયોગશાળાનાં પ્રયોગનાં હેતુઓ, સોપાનો લાભ - મર્યાદાઓ)
- Compare of Field study and Laboratory Experiment (પ્રયોગશાળાનાં પ્રયોગ અને ક્ષેત્ર અભ્યાસની તુલના)
- Experimental Validity (પ્રાયોગિક યથાર્થતા)

Unit: 2 Research Design (સંશોધન યોજનાં)

- Meaning of Research Design (સંશોધન યોજનાનો અર્થ)

- Purpose of Research Design (સંશોધન યોજનાનાં હેતુઓ)
- Criteria and Characteristics of good or Scientific research design (સારી સંશોધન યોજનાનાં માપદંડ અને લક્ષણો)
- Types of Research Design (સંશોધન યોજના પ્રકારો)
 - **Non-Experimental Research Design** (અપ્રયોગિક સંશોધન યોજના)
 1. Pre Experimental design (પૂર્વ પ્રાયોગિક યોજના)
 2. Quasi experimental design (અર્ધ પ્રાયોગિક યોજના)
 3. Co relational design (સહ સંબંધાત્મક યોજના)
 - **Experimental Research Design** (પ્રયોગિક સંશોધન યોજના)
 1. Randomized post test only control group (યાદચ્છી કૃત પોસ્ટ ટેસ્ટ યોજના)
 2. Randomized matched post test only control group (યાદચ્છી કૃત સમતુલ્ય યોજના)
 3. Pre test – post test group design (પ્રિટેસ્ટ પોસ્ટટેસ્ટ નિયંત્રિત જૂથ યોજના)
 4. Randomized block design (યાદચ્છી કૃત બ્લોક યોજના)
 5. Randomized factorial design (યાદચ્છી કૃત ફેક્ટોરીઅલ યોજના)
- Advantage and limitation of research design (પ્રાયોગિક યોજનાનાં લાભ - મર્યાદાઓ)

Unit: 3 Sample and Sampling (નિદર્શ અને નિદર્શન)

- Meaning of Sample and Sampling (નિદર્શ અને નિદર્શનનો અર્થ)
- Purpose of sample design (નિદર્શ યોજનાનાં હેતુઓ)
- Steps of sampling design (નિદર્શ યોજનાનાં સોપાનો)
- Characteristics of a good sample design (સારી નિદર્શ યોજનાનાં લક્ષણો)
- Important, Advantage and Limitations of sampling (નિદર્શનનું મહત્વ, લાભ - મર્યાદાઓ)
- Types of Sampling (નિદર્શનનાં પ્રકારો)
 - **Probability Sampling** (સંભાવના નિદર્શન)
 1. Simple random sampling (સાદું યદ્ચ્ચ નિદર્શન)
 2. Stratified random Sampling (સ્તરીકૃત યદ્ચ્ચ નિદર્શન)
 3. Cluster or area sampling (ઝૂમખાં નિદર્શન)
 - **Non- Probability Sampling** (બિન સંભાવના નિદર્શન)
 1. Quota sampling (નિયત હિસ્સા નિદર્શન)
 2. Accidental Sampling (આસ્મિક નિદર્શન)
 3. Purposive and Judge mental sampling (સહેતુક નિદર્શન)
 4. Systematic sampling (પદ્ધતિસરનું નિદર્શન)
 5. Convenience sampling (સુવિધાનુસાર નિદર્શન)
- Sampling error (નિદર્શનમાં ભૂલો)
 - **Observation, Questionnaire and Interview method** (નિરીક્ષણ, પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાત પદ્ધતિ)

A. Observation (નિરીક્ષણ)

- Meaning, Types, Advantages and Limitations (અર્થ, પ્રકારો, લાભ - મર્યાદાઓ)

B. Questionnaire (પ્રશ્નાવલી)

- Meaning, Construction, Types, Advantages and Limitations (અર્થ, પ્રકારો, રચના, લાભ - મર્યાદાઓ)

C. Interview (મુલાકાત)

- Meaning, Types, Steps, Advantages and Limitations (અર્થ, પ્રકારો, સોપાનો, લાભ - મર્યાદાઓ)

Reference Book:

Schweigert, W. A. (2012). Research methods in psychology: A handbook (3rd ed.). Lone Grove, IL: Waveland Press, Inc.

American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American psychological association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association.

Kothari, C.R (2000) Research Methodology- Methods and Techniques (Ed-II). New Delhi: Vishwa Prakashan.

Karlinger, F.N (2000) Foundations of Behavioral Research (Fifth Indian reprint). New Delhi: Surjeet Publication.

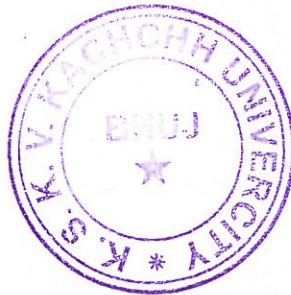
સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડા શાસ્ત્ર, ડો. યોગેશ જોગસન. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS205

Paper Name: Developmental Social Psychology –II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	Core	CCPS205	Developmental Social Psychology-2	03	30	70	100	

Course Objectives:

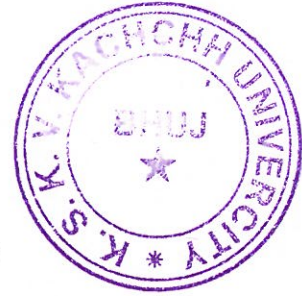
This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Social – Emotional development of Attachment

(સ્નેહબંધનનો સામાજિક આવેગિક વિકાસ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Social Emotional Development of Attachment (સ્નેહબંધનનો સામાજિક આવેગિક વિકાસ)
- Theories of Attachment (સ્નેહબંધનના સિદ્ધાંતો)
 - Psychoanalytic Theory (મનોવિશ્લેષણ સિદ્ધાંત)
 - Learning Theory (શિક્ષણ સિદ્ધાંત)
 - Social Learning Theory (સામાજિક શિક્ષણ સિદ્ધાંત)
 - Ethological Theory (પ્રાણી વર્તનકીય સિદ્ધાંત)
- Attachment Beyond Infancy (બાલ્યાવસ્થાથી આગળ સ્નેહબંધન)
- Patterns of Attachment (સ્નેહબંધનની શૈલીઓ)
- Attachment as a cultural reference (સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં સ્નેહબંધન)

Unit : 2 Social Emotional Development (સામાજિક આવેગિક વિકાસ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Definition of Emotion (આવેગની વ્યાખ્યા)
- Emotion Development and Theory of Emotion (આવેગ વિકાસ અને સિદ્ધાંત)
 - Mind theory (મનનો સિદ્ધાંત)
- Socializations Emotion Method (સામાજીકરણ આવેગ પદ્ધતિ)
- Emotional Maturity (આવેગિક પરિપક્વતા)
- Nature : Definition, Compartments (સ્વભાવ: વ્યાખ્યા અને પાસાઓ)

Unit: 3 Gender Role Development (જોડીદાર સમૂહનાં સંબંધો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)

A. Gender Development (જાતિ ભૂમિકા વિકાસ)

- Definition, Difference, Individual Difference, (અર્થ, વ્યાખ્યા અને વ્યક્તિગત તફાવતો)
- Gender Role Development theory (જાતિ ભૂમિકા વિકાસ)
 - Social Learning theory (સામાજિક શિક્ષણ સિદ્ધાંત)
 - Cognitive Developmental theories and Sex Roles (જ્ઞાનાત્મક વિકાસાત્મક સિદ્ધાંત)
 - Gender Schematic processing Theory (જાતિ સ્કેચ મેટિક પ્રક્રિયા સિદ્ધાંત)
- Gender Role Development : As a Social Context (સામાજિક સંદર્ભમાં જાતિ વિકાસ)

B. Moral Development (નૈતિક વિકાસ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Moral Development (નૈતિક વિકાસ)
- Theory of Moral Development (નૈતિક વિકાસનાં સિદ્ધાંતો)
- Piaget, Kohlberg and Moral Development (પીઆજે, કોહલબર્ગ અને નૈતિક વિકાસ)

Reference Book:

Child Development: Elizabeth Hurlock

Child Psychology: H. B. English

An Introduction to Social Psychology: B. Kuppaswamay

Developmental Psychology: Elizabeth Hurlock

વિકાસાત્મક સમાજ મનોવિજ્ઞાન, ડો. ડી. જે. ભટ્ટ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS206

Paper Name: Psychology of Emotion –II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	Core	CCPS206	Psychology of Emotion-2	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Nonverbal Communication and Emotions (બિનશાબ્દિક સંદેશાવ્યવહાર અને આવેગો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Nonverbal Communication (બિનશાબ્દિક સંદેશાવ્યવહારનો અર્થ)
- Types of Nonverbal Communication (બિનશાબ્દિક સંદેશાવ્યવહારનાં પ્રકારો)
 - Paralanguage (પરાભાષા)
 - Proxemics (અંતર અથવા નિકટનાં સંકેતો)
 - Body Language (શરીર અથવા દેહ ભાષા)

Unit : 2 Laterality and Emotion (પાર્શ્વતા અને આવેગો)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Cerebral Laterality and Emotion (મોટા મગજની પાર્શ્વતા અને આવેગ)
- Hypotheses of Emotional Laterality (આવેગિક પાર્શ્વતા અંગેની અટકળો)
- Study of Laterality (આવેગની પાર્શ્વતા અંગેનાં અભ્યાસો)

Unit: 3 Cultural, Intelligence and Emotion (સંસ્કૃતિ, બુદ્ધિ અને આવેગ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Cultural (સંસ્કૃતિનો અર્થ)
- Nature of Cultural (સંસ્કૃતિનું સ્વરૂપ)
- Emotions and Cultural (આવેગ અને સંસ્કૃતિ)
- 'RAS' view of Indian Emotion (આવેગ અંગેનો ભારતીય દૃષ્ટિકોણ "રસ" સિદ્ધાંત)
- Emotional Intelligence – Meaning (આવેગિક બુદ્ધિ – અર્થ)
- Model of Emotional Intelligence (આવેગિક બુદ્ધિના પ્રતિમાનો)

- The Mayer – Salovey Model (માયર સેલોવે મોડેલ)
- The Goleman Model (ગોલમેન મોડેલ)
- The Bar-on Model of Emotional Social Intelligence – ESI
(બાર ઓનનું આવેગિક સામજિક બુદ્ધિ મોડેલ)
- Emotional Intelligence at Work (કાર્યમાં આવેગિક બુદ્ધિ)
- Measurement of Emotional Intelligence (આવેગિક બુદ્ધિનું માપન)
 - **Emotional Disorder** (આવેગિક વિકૃતિઓ)
- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Stress (જેમ્સ લેગનો સિદ્ધાંત)
- Anxiety Disorder (કેનન બર્ડનો સિદ્ધાંત)
- Mood Disorder (સ્કેક્ટરનો દ્વિ ઘટકીય સિદ્ધાંત)

Reference Book:

- Clarke, M.S. (1992). Emotion. New burry Park CA: Sage.
- Ekman, P. and Davidson, R.J. (1994). The Nature of Emotion. New York: Oxford University press.
- Kalat, J.K. & Shiota, M.N. (2007). Emotion. Belmont. C.A: Wadsworth.
- Lewis, M. & Haviland J.M. (1993). Hand Book of Emotions. New York: Guilford Press.
- Oatley, K. Ketner, D. , & Jenkins, J.M. (2006). Understanding emotions. Cambridge. M.A; Blackwell Publishers.
- Strongman, K.T. (1989). The Psychology of Emotion. London: Plenum.
- આવેગનું મનોવિજ્ઞાન, ડો. મીનાક્ષી પટેલ, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS203A

Paper Name: Practical (Only for Regular Student)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	EC	ELPS-203A	Practical	04	30	70	100	

Course Objectives:

3. To acquaint students with the procedure of conducting experiments on various subjects of psychology.
4. To acquaint students with the administration, scoring and interpretation of various psychological tests.

Any Six Tests from the following are to be performed and reported in Journal:

1. Adjustment Inventory
2. Anxiety Inventory
3. M.R. Kotharis draw – a Flower Intelligence Test
4. Job Satisfaction Scale
5. Job Involvement Scale
6. Occupational Stress Inventory
7. Mental Hygiene Inventory
8. Tests Related to Organizational Behavior
9. Tests Related to Psychometric and Research Methodology
10. Tests Related to Health Psychology

REFERENCE BOOKS:

- D' Amato, M.R: Experimental Psychology: Methodology, (1970): Psycho-Physic & Learning, New York: McGraw Hill
- Garret, H.E (1951): Great Experiments in Psychology, New York: Appleton- Century Crafts, Inc Third Edition
- Kuppuswami, B. (1954) Elementary Experiments in Psychology, Madras: Oxford University Press
- Postman, Leo & Egan, James P. (1949) Experimental Psychology: An Introduction, N.Y: Harper & Row
- Underwood, Benton, j. (1963): Experimental: An Introduction, Bombay, The Times of India Press
- Woodworth, Robert S. & Schlosberg, Harold (1971); Experimental Psychology, Calcutta: Oxford & IBH Publishing Co.

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: ELPS203B

Paper Name: Psychology of Social Issue –II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	EC	ELPS203 B	Psychology of Social Issue-II	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Environmental Problem in India (ભારતમાં પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Environmental Psychology (પર્યાવરણીય મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ)
- Characteristics of Environmental Psychology (પર્યાવરણીય મનોવિજ્ઞાનનાં લક્ષણો)
- Subject Matter of Environmental Psychology (પર્યાવરણીય મનોવિજ્ઞાનનું વિષય વસ્તુ)
- Environmental Issues (પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ)
 - > Cultural (સંસ્કૃતિ)
 - > Crowding (ઢોળું)
 - > Noise (ઘોંઘટ)
 - > Air Pollution (હવા પ્રદૂષણ)
 - > Temperature and Weather (હવામાન અને તાપમાન)
 - > Personal space (વ્યક્તિગત અવકાશ)
 - > Territoriality (પ્રાદેશિકવાદ)
 - > Corruption

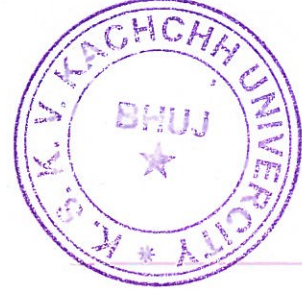
Unit-2: Aggression, Communalism and Terrorism (આક્રમકતા, સાંપ્રદાયિકતા અને આંતકવાદ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Aggression: Meaning, Characteristics, Theories, Causes, Preventing and Reducing (આક્રમકતા: અર્થ, લક્ષણો, સિદ્ધાંતો, કારણો, આક્રમકતા ઘટાડવી)
- Communalism: Meaning, Causes of Communal tension, Remedial Measures (સાંપ્રદાયિકતા: અર્થ, કારણો, ઘટાડો)
- Terrorism: What is Terrorism, Types, Causes, Effect of Terrorism, Controlling

(આતંકવાદ: આતંકવાદ શું છે ?, કારણો, અસરો, નિયંત્રણ)

Unit-3 Social Justice and Injustice (સામાજિક ન્યાય અને અન્યાય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Meaning of Social Justice (સામાજિક ન્યાયનો અર્થ)
- Dimension of Social Justice (સામાજિક ન્યાયનાં પાસાઓ)
- Principles of Social Justice (સામાજિક ન્યાયનાં સિદ્ધાંતો)
- Social Injustice (સામાજિક અન્યાય)
- Causes of Social injustice (સામાજિક અન્યાયનાં કારણો)
- Measures of Social Injustice (સામાજિક અન્યાય ઘટાડવાના ઉપાયો)
- Process of controlling social Injustice (સામાજિક અન્યાય નિયંત્રણની પ્રક્રિયા)
- Social Change in India
 - Meaning of Social Change
 - Characteristics
 - Types
 - Stages
 - Factors influencing social change
 - Effect of social change
 - Resistance to social change
 - Causes of Resistance to social change
 - Culturalization: Meaning, Characteristics, Social Change and Culturalization
 - Westernization: Meaning, Characteristics, Social Change and Westernization

REFERENCE BOOKS:

Baron, Social Psychology, 15th Ed, Pearson Edi, Asia

Crooks, R. L. & Stein, Science, Behaviour and Life, Holt, Rinehart and Witsion. Inc Tokyo

Gupta, Social and Economical problem in India, Ramesh Publishing House, New Delhi

Mohammad Suleman and Dinesh Kumar, Psychology and Social Issues, Motilal Banarsidas Publishing House, Delhi

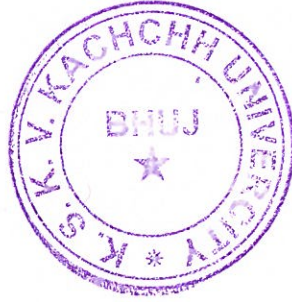
ટાપરીયા જીજ્ઞેશ અને પરમાર આર.સી., સામાજિક સમસ્યાઓનું મનોવિજ્ઞાન: ઊર્મિલ માનસ પબ્લિકેશન, લીબડી

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બી માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બી			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- II

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS204

Paper Name: Behaviour Modification

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	II	EC	ELPS204	Behaviour Modification	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: વર્તન સુધારણાં પરિચય

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- વર્તન ફેરફાર એટલે શું ?
- વર્તન ફેરફાર અંગેનો શિક્ષણનો સિદ્ધાંત
- વર્તનલક્ષી અભિગમનાં લાભ અને મર્યાદા
- વાર્તનિક વિશ્લેષણ
 - > અસીલની સામેલગીરી વધારવી
 - > વાર્તનિક સલાહ

Unit-2: વિશ્રાંતિ માટેની પ્રયુક્તિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- જેકોબ્સન પ્રોગ્રેસીવ મસ્ક્યુલર રિલેક્સેશન પદ્ધતિ
- ઓટોજેનીક તાલીમ
- યોગ
- ધ્યાન
 - > ક્રમબદ્ધ અસંવેદનીકરણ
- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- પાયાનાં સિદ્ધાંતો
- શ્રેણીક્રમની રચના
- દ્રશ્યની રજૂઆત
- અસંવેદનીકરણનો સિદ્ધાંત

- દ્રઢતા માટેની તાલીમ
 - > દ્રઢતાયુક્ત વર્તનનાં ભાગો
 - > તાલીમની પદ્ધતિ
 - > દ્રઢતા માટેની પ્રક્રિયાનો અમલ

Unit-3 ક્રિયાત્મક અભ્યાસના પ્રયુક્તિઓ

- પાયાનાં પ્રતિમાનો
- પ્રબલનના ઉપક્રમો
- ટોકન વ્યવસ્થા
- શેપીંગ
- ચેઈનીંગ
- પ્રિમાર્કનો સિદ્ધાંત
- બોધનાતમક વર્તન
 - > સ્વ સૂચનની તાલીમ
 - > બેકનું મોડલ
 - > એલીસની તર્કયુક્ત ભાવાત્મક ઉપચાર પદ્ધતિ
- વર્તન ઉપચારના ચિકિત્સાત્મક વિનિયોગ
 - > ચિંતા વિકૃતિઓ
 - > જાતિય વિકૃતિઓ
 - > તીવ્રચિત્ત વિકારીય વિકૃતિઓ
 - > બાલ્યાવસ્થાની વિકૃતિઓ
 - > જૈવ પ્રતિપોષ સિદ્ધાંતો

REFERENCE BOOKS:

- Gambrill, E.D., (1977) A Hand Book of Behavior Modification, London: Jossey Bass.
- Masters, J.C., Hollon, S.D., Burish, T.G., and Rimm, D.C. (1987) Behavior Therapy. New York: Harcourt Brace and Company.
- William O'Donhue (1998) Learning and Behavior Therapy. New Jersey: Allyn and Bacon Company.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ઝર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્ઝર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS307

Paper Name: Psycho-Diagnostics –I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	CC	CCPS307	Psycho-Diagnostics-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Introduction to Psycho-Diagnostics (મનો - નિદાન શાસ્ત્રનો પરિચય)

- પ્રસ્તાવના
- ચિકિત્સક મનોવિજ્ઞાનમાં નિદાનનું મહત્વ
- નિદાનના વિવિધ પ્રકારો
- ચિકિત્સક નિદાનની મર્યાદાઓ
- ચિકિત્સક અવલોકન
પ્રકારો, માર્ગદર્શિકા, ઉપયોગીતા, મર્યાદાઓ

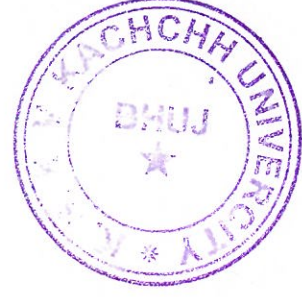
Unit: 2 મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી અને બુદ્ધિ કસોટી

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અર્થ
- લક્ષણો
- પ્રકારો
- ઉપયોગીતા
- મનો વૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં ભાવર્થ
- મનો વૈજ્ઞાનિક આચારસંહિતા
- > બુદ્ધિ કસોટીઓ
- સ્ટેનફર્ડ બિને તુલાઓ
- વેક્સલર તુલાઓ
- અંધજન માટેની તુલાઓ
- અપવાદરૂપ બાળકો માટેની કસોટીઓ

Unit:3 વ્યક્તિત્વ મૂલ્યાંકન કસોટીઓ અને મનો મજ્જાકીય આકરણી

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- વ્યક્તિત્વ સંસોધાનીકા
- **MMPI, CPI, 16PF, Personality Research Form,**
- મનોમજ્જાકીય આકરણી
- અર્થ, પ્રયોજન,
- મગજની લઘુતમ નુકશાનીનો ખ્યાલ
- માનસિક ક્ષતિને માપતી બુદ્ધિ કસોટીઓ

REFERENCE BOOKS:

- Anderson, H.H. & Anderson, G.L. (Ed.) (1955): An Introduction to Projective Techniques, N.Y. : John Willey & Sons.
- Chowdhury, U. (1960): An Indian Modification of the Thematic Apperception Test, Calcutta : Shri Saraswathy Press.
- Weiner, I.B. (1976): Clinical Methods in Psychology, New York : Willey Interscience Publication.
- Cameron, N.(1963): Personality Development and Psycho-pathology, N.Y. Houghton Mifflin.
- Shaffer, G. W. & Lazerus, R. S. (1952): Fundamental Concepts of clinical Psychology, N.Y. McGraw Hill Book. Co.,

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS308

Paper Name: Neuro-Psychology-I (મજ્જા મનોવિજ્ઞાન- ૧)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	CC	CCPS308	Neuro Psychology-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: માનવ મગજની રચના

A. માનવ મગજની રચના

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- મજ્જા મનોવિજ્ઞાનનો ઇતિહાસ
- મજ્જા મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા
- મગજની સ્થલમાન વ્યવસ્થા
- મસ્તિષ્કછાલ અને તેનાં ખંડોનું સંગઠન
- મોટા મગજના ગોળાર્ધ અને તેની આંતરિક રચના
- મગજનાં લોહીનું પરિભ્રમણ કરનારા તંત્રો
- ખોપરીની અને કરોડજીવી ચેતનાનાં માર્ગો અને રસાયણિક તંત્રો

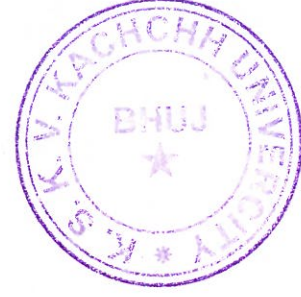
B. વાર્તાનિક ચેતાતંત્રના ઘટકો

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- ચેતાતંત્ર
- કોષની રચના અને કાર્ય
- ચેતાકોષની રચના અને કાર્ય
- ચેતાકોષનાં પ્રકારો (કાર્યગત ભિન્નતા પ્રમાણે)
- ચેતા પ્રવાહનો ઉદભવ અને વહન
- ચેતાપ્રવાહમાં સર્વ અથવા શૂન્યનો સિદ્ધાંત
- ચેતોપગમ
- ચેતોપગમી સંચારકો
- ચેતાકોષમાં જોવા મળતા સ્થિતિમાનો

Unit: 2 મગજનાં અભ્યાસ માટેની પદ્ધતિઓ અને મજ્જા માનોવૈજ્ઞાનિક માપન અને કેસ અધ્યયન

A. મગજનાં અભ્યાસ માટેની પદ્ધતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- ચેતાકીય સંશોધન પદ્ધતિઓ
- રંગાંકન પદ્ધતિઓ
- ક્ષય પદ્ધતિ
- વિચ્છેદન પદ્ધતિ
- વિદ્યુત ઈજા પદ્ધતિ
- વિદ્યુત ઉદીપન પદ્ધતિ
- રેડીઓલોજીકલ પદ્ધતિ
- સી. ટી. સ્કેન પદ્ધતિ
- એમ. આર. આઈ.
- પેટ સ્કેન

B. મજ્જા માનોવૈજ્ઞાનિક માપન અને કેસ અધ્યયન

- પ્રસ્તાવના
- મજ્જા માનોવૈજ્ઞાનિક માપન
- હોલ્સ્ટિક બેટરી
- લ્યુરિયા નેબ્રાન્સકા ન્યુરોલોજીકલ બેટરી
- કેસ અધ્યયન
- ૧. મગજની ગાંઠ (બ્રેઈન ટ્યુમર)
- ૨. મોટા માંજ્જાના ધમની વિકાર
- ૩. કોષક્ષયી વિકારો

Unit:3 અગ્ર કપાલી ખંડ અને શંખ ખંડીય લક્ષણસંધાન

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અગ્ર કપાલી ખંડના લક્ષણો
- શિક્ષણના મજ્જા શારીરિક આધારો
- સ્મૃતિનાં મજ્જા શારીરિક આધારો
- ધ્યાન અને સ્મરણની પ્રક્રિયામાં ક્ષતિ
- આવેગી વર્તનમાં ક્ષતિ
- મનોકારક કાર્યોમાં ક્ષતિ
 - શંખ ખંડીય લક્ષણસંધાન
- પ્રસ્તાવના
- શંખખંડનાં લક્ષણો
- શ્રવણ પ્રત્યક્ષીકરણનું મજ્જા શરીર શાસ્ત્ર

- શ્રવણની અને અર્ધવલ્યાકારી નાલીકાની કામગીરીની ક્ષતિ
- વાણીની ક્ષતિઓ
- આવેગ અને જાગરણમાંથી થતી ક્ષતિઓ

REFERENCE BOOKS:

- Whitaker, H.A. (1988). Neuropsychological studies of confocal brain damage. New York: Springer Verlag.
- Walsh K. (1994). Neuropsychological : A clinical approach. New Delhi : Churchill Livingstone.
- Heilman, K.M. & Valenstein, E. (1993). Clinical Neuropsychology. New York: Oxford University Press.
- Kolb, B., & Whisaw, I.Q. (1990). Fundamentals of human Neuropsychology. New York: Freeman, W.H.
- Boller, F., & Grafman, J. (1988). Handbook of Neuropsychology. New York: Elsevier.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS309

Paper Name: Psychopathology-I (મનોવિકૃતિ શાસ્ત્ર - ૧)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	CC	CCPS309	Psychopathology-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: વિષય પ્રવેશ

A. વિષય પ્રવેશ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અસામાન્ય મનોવિજ્ઞાનની સંશોધન પદ્ધતિઓ
- ડીએસએમ - ચાર નું વર્ગીકરણ

B. મનોવિકારી વર્તનનાં સિદ્ધાંતો

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- જૈવિક સિદ્ધાંત
- મનો સામાજિક સિદ્ધાંત
- મનોગતિ સિદ્ધાંત
- વર્તનવાદી વિચારધારા
- સંજ્ઞાત્મક વિચારધારા કે બોધાત્મક વિચારધારા
- માનવતાવાદી વિચારધારા
- સામાજિક સાંસ્કૃતિક વિચારધારા

Unit: 2 ચિંતા વિકૃતિઓ

A. ચિંતા વિકૃતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- પ્રકાર, લક્ષણો

B. વિચોજિત વિકૃતિઓ

- પ્રસ્તાવના

- સ્વરૂપ અને પ્રકારો

C. બૃહદ મનોવિકૃતિ

- અર્થ, ઇતિહાસ, લક્ષણો, પ્રકાર, પરિણામ, કારણો

Unit:3 વ્યમોહી, મનોદશા વિકૃતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)

- અર્થ

- પ્રકાર અને કારણો

- લક્ષણો

- મનોદશાની વિકૃતિઓ: અર્થ, લક્ષણો, પ્રકારો, કારણો, ઉપચાર

- મનો દૈહિક વિકૃતિઓ: અર્થ, લક્ષણો, પ્રકારો, કારણો, ઉપચાર

REFERENCE BOOKS:

Barlow, D.H. & Durand, V.M. (1998). Abnormal Psychology: An Integrative Approach, 2nd Ed. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.

American Psychiatric Association (1994). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition. (DSM-IV). Washington: American Psychiatric Association.

Carson & Butcher : The Advance Abnormal Psychology & Modern life.

Diagnostic & Statistical Manual of Mental Disorders. 4th ed. (DSM-IV) Washington, D.C. APA Publication.

Jogsan, Y. A. (2005). Psycho-pathology, Akshar Publication, Ahmedabad.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS305A

Paper Name: Field Work (Only For Regular Student)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	EC	ELPS305 A	Field Work	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: ક્ષેત્ર અભ્યાસ અને સર્વેક્ષણ

- નીચેનાં ક્ષેત્રો કે તેની જેવા અન્ય ક્ષેત્રોમાં જઈ ક્ષેત્ર અભ્યાસ કરવો કે સર્વેક્ષણ કરવો, અને તેનો અહેવાલ લખવો.

૧. કોઈ એક ગામ /વિસ્તાર : આર્થિક સામાજિક સર્વે, સામાજિક સમસ્યાનો સર્વે/ અભ્યાસ વિગેરે
૨. કોઈ એક જ્ઞાતિ / સમાજ કે સંસ્કૃતિ :
૩. કુદરતી / માનવ સર્જિત આપત્તિ :
૪. સામુહિક પ્રસંગો / મેળાવાડા :
૫. ઔદ્યોગિક એકમ :

Unit: 2 નિરીક્ષણ અને મુલાકાત

૧. માનસિક આરોગ્ય કેન્દ્ર
૨. જેલ
૩. વૃદ્ધાશ્રમ
૪. સલાહકેન્દ્ર
૫. નારીકેન્દ્ર
૬. બાળ સંરક્ષણ ગૃહ
૭. શોપિંગ મોલ

Unit:3 પ્રશ્નાવલી અને કેસ અધ્યયન

૧. માનસિક આરોગ્ય કેન્દ્ર
૨. જેલ
૩. સલાહકેન્દ્ર અને બાળસંરક્ષણ ગૃહ
૪. નારીકેન્દ્ર
૫. શાળા

ક. વર્તમાન પત્રો

૧. ઉપરોક્ત યુનીટ ૧ થી ૩ માંથી દરેક યુનીટમાંથી ૧ (એક) પ્રવૃત્તિ પસંદ કરી માર્ગદર્શકની સૂચના અને માર્ગદર્શન મુજબ કાર્ય કરવાનું રહેશે.
૨. ત્રણેય પ્રવૃત્તિઓને આધારે તેનો અહેવાલ લખવાનો રહેશે.
૩. અહેવાલ લેખનમાટે માર્ગદર્શિકા માર્ગદર્શક પાસેથી મેળવવાની રહેશે.
૪. અહેવાલ લેખનનું મૂલ્યાંકન ૭૦ ગુણમાંથી કરવામાં આવશે. જેમાં નીચે મુજબની ગુણાંકન વ્યવસ્થા રહેશે.
 - અ. અહેવાલ લેખન : ૪૦ ગુણ
 - બ. વાઈવા: ૩૦ ગુણ
 - કૂલ : ૭૦ ગુણ
૫. આંતરિક મૂલ્યાંકન ૩૦ ગુણનું રહેશે. જેમાં માર્ગદર્શકશ્રીએ વિદ્યાર્થિની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરી ગુણ આપવાના રહેશે.

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS305B

Paper Name: Sport Psychology - I

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	EC	ELPS305 B	Sport Psychology – I	03	30	70	100	

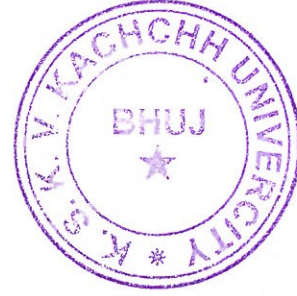
Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: રમતનું મનોવિજ્ઞાન એક પરિચય

- પ્રસ્તાવના
- રમતની વ્યાખ્યાઓ
- રમત અને કાર્ય વચ્ચે ભેદ
- રમત સંબંધી સિદ્ધાંતો
- ખેલટિલી
- રમતના વિવિધ પ્રકારો
- રમત અને બાળ વિકાસ
- શિક્ષણ અને રમત
- આધુનિક યુગમાં રમત અને ડ્રોપિંગ

Unit: 2 રમત-ગમતનાં મનોવિજ્ઞાનનાં વિવિધ ઘટકો

- રમત ગમતનાં મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ
- રમત ગમતનાં મનોવિજ્ઞાનનાં લક્ષણો
- ખેલટિલીનું મહત્વ
- રમતનું વર્ગીકરણ અને તેને પ્રભાવિત કરનારા તત્વો
- બાળકોમાં રમતનું મહત્વ
- રમત અને માનસિક પ્રક્રિયા : જ્ઞાનાત્મક વિકાસ, બુદ્ધિ અને બુદ્ધિ માપન,
- રમતવીરોનો માનસિક વિકાસ

Unit:3 રમતવીરોમાં સામાન્ય પ્રવૃત્તિઓનો વિકાસ

- મૂળ પ્રવૃત્તિઓ
- મૂળ પ્રવૃત્તિની વ્યાખ્યા

- સામુહિક જીવનની પ્રવૃત્તિ
- અનુકરણ
- સહાનુભૂતિ
- પ્રેરણાં
- જરૂરિયાત
- રમત પર વારસો અને વાતાવરણની અસર
- વારસો અને વાતાવરણનો અર્થ, અને રમત પર અસર

REFERENCE BOOKS:

Khel Manovigyan: Dr. C. B. Jadeja and Dr. Jignesh Tapariya, Ravat Publication, New Delhi,
રમતનું મનોવિજ્ઞાન: જમનાદાસ પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્ષ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- III

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS306

Paper Name: Indian Psychology-I (ભારતીય મનોવિજ્ઞાન- ૧)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	III	EC	ELPS306	Indian Psychology-I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: ભારતીય મનોવિજ્ઞાન પરિચય અને ઐતિહાસિક રૂપરેખા

- પ્રસ્તાવના
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાન શું છે ?
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની સામાન્ય વિશેષતાઓ
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું ક્ષેત્ર
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અને જ્ઞાનની અન્ય શાખાઓ
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અને પશ્ચિમનું મનોવિજ્ઞાન
- ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ

➤ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની ઐતિહાસિક રૂપરેખા

- પ્રસ્તાવના
- ભારતીય ચિંતનમાં મનોવિજ્ઞાન
- વૈદિક તત્ત્વજ્ઞાનીય મનોવિજ્ઞાન
- ઉપનિષદમાં મનોવિજ્ઞાન
- જૈન મનોવિજ્ઞાન
- બૌદ્ધ મનોવિજ્ઞાન
- ન્યાય મનોવિજ્ઞાન
- સાંખ્ય દર્શનનું મનોવિજ્ઞાન
- યોગ મનોવિજ્ઞાન
- ભારતીય ચિંતનકારોનું મનોવિજ્ઞાન : શ્રી અરવિંદનાં વિચારોમાં મનોવિજ્ઞાન,

Unit:2 મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓ

- શરીર અને આત્મા

- ચેતના અને વૃત્તિઓ
- મનની પ્રકૃતિ અને નિયંત્રણ
- પ્રત્યક્ષીકરણ
- સંવેદન
- ભ્રમ
- સ્વપ્ન

Unit:3 મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓ-૨

- સ્મૃતિ
- કલ્પના
- ચિંતન
- લાગણી
- ઈચ્છા અને મૂળવૃત્તિઓ
- પ્રેરણાં

REFERENCE BOOKS:

ભારતીય મનોવિજ્ઞાન: રામનાથ શર્મા એવં રચના શર્મા, ઇટલાંટિક પબ્લિશિંગ, ૭/૨૨, અંસારી રોડ, દરિયાગંજ, દિલ્હી
ભારતીય મનોવિજ્ઞાન, ડો. જીજ્ઞેશ ટાપરીયા અને ડો. આર. સી. પરમાર, ઊર્મિલ માનસ પબ્લિકેશન, લીંબડી

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્ષ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS410

Paper Name: Psycho-Diagnostics -II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	CC	CCPS410	Psycho-Diagnostics-II	03	30	70	100	

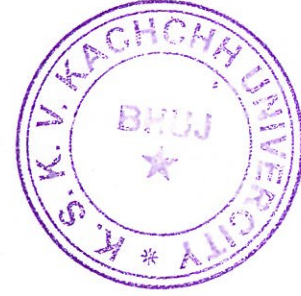
Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: ઉદ્યુક્તાનાં મનો શારીરિક આધારો

- પ્રસ્તાવના
- મનો શારીરિક ઉત્તેજનાઓ
- મનો શારીરિક ઉત્તેજના આવક સાધનો
 ૧. ઉદ્યુક્તા
 ૨. વિકૃત ચિંતા
 ૩. જી.એસ.આર.
 ૪. હૃદયનો દર
- મનો વૈજ્ઞાનિક અહેવાલ લેખન: પાસાઓ, અસીલ મોડેલ, મનો દર્દી મોડેલ

Unit: 2 ચિકિત્સક મુલાકાત

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- મુલાકાતનો અર્થ
- મુલાકાતનું નિદાનાત્મક મહત્વ
- ચિકિત્સક મુલાકાતનાં પ્રકારો
- ચિકિત્સક મુલાકાતની જરૂરિયાત
- ચિકિત્સક મુલાકાતમાંથી પ્રાપ્ત થતી માહિતીનો પ્રકાર
- ચિકિત્સક મુલાકાતની મર્યાદાઓ
- ચિકિત્સક કિસ્સા અધ્યયન: માહિતીનાં પ્રાપ્તિ સ્થાનો, આયોજન, મર્યાદાઓ, પ્રશ્ન પત્રના નમુના

Unit:3 નિદાન અને માર્ગદર્શન

- પ્રસ્તાવના
- માર્ગદર્શનનો ખ્યાલ
- નિદાન બાદ માર્ગદર્શનની જરૂરિયાત

- માર્ગદર્શનને અસરકારક ઘટકો
- માર્ગદર્શન કાર્ય
- માર્ગદર્શનનાં હેતુઓ અને લક્ષ્ય
- માર્ગદર્શનનાં સામાન્ય સિદ્ધાંતો
- માર્ગદર્શનનાં ક્ષેત્રો
- માર્ગદર્શન કાર્યક્રમનું અમલીકરણ અને આયોજન

REFERENCE BOOKS:

- Anderson, H.H. & Anderson, G.L. (Ed.) (1955): An Introduction to Projective Techniques, N.Y. : John Willey & Sons.
- Chowdhury, U. (1960): An Indian Modification of the Thematic Apperception Test, Calcutta : Shri Saraswathy Press.
- Weiner, I.B. (1976): Clinical Methods in Psychology, New York : Willey Interscience Publication.
- Cameron, N.(1963): Personality Development and Psycho-pathology, N.Y. Houghton Mifflin.
- Shaffer, G. W. & Lazerus, R. S. (1952): Fundamental Concepts of clinical Psychology, N.Y. McGraw Hill Book. Co.,

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS411

Paper Name: Neuro Psychology-II (મજ્જા મનોવિજ્ઞાન- ૨)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	CC	CCPS411	Neuro Psychology-2	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: મધ્યકાપલી અને પર્થકપલી ખંડલક્ષણ સંધાન

A. મધ્યકાપલી અને પર્થકપલી ખંડલક્ષણ સંધાન અને મગજનાં ગોળાર્ધની ભિન્નતા

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- મધ્યકાપલી અને પર્થકપલી ખંડનાં લાક્ષણિક સંકેતો
- દ્રષ્ટિ પ્રત્યક્ષીકરણનાં મજ્જાશારીરિક આધારો
- દ્રષ્ટિ પ્રત્યક્ષીકરણની ક્ષતિઓ
- વાંચન અને તેમની ક્ષતિઓ

B. મગજનાં ગોળાર્ધની ભિન્નતા

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- મગજનાં ગોળાર્ધની રચનાત્મક ભિન્નતા
- મગજનાં ગોળાર્ધની ક્રિયાત્મક ભિન્નતા
- આવેગ અને પ્રેરણાનું મજ્જા શરીરશાસ્ત્ર
- સાવેદનીક અને જ્ઞાનાત્મક વિકારો
- આવેગના અનુભવો, અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યક્ષીકરણનાં વિકાર
- હલનચલનનાં વિકાર

Unit: 2 મજ્જા મનોવૈજ્ઞાનિક મૂલ્યાંકન

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- નીદ્રા અને જાગૃતિનાં શારીરિક આધારો
- મજ્જા મનોવૈજ્ઞાનિક મૂલ્યાંકન
- વ્યક્તિત્વ મૂલ્યાંકન
- મગજનાં આઘાતથી પીડાતા દર્દીનું મૂલ્યાંકન

Unit:3 તાણ મુક્તિની પ્રવીધિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- જેકોબ્શન રિલેક્શન ટેકનીક
- ઓટોજેનીક ટ્રેનિંગ
- યોગ
- મેડીટેશન
- સહાયક મનોપચાર પદ્ધતિ
- રસાયણિક મનોપચાર પદ્ધતિ
- આઘાત આધારિત મનોપચાર પદ્ધતિ
- નિદ્રા આધારિત મનોપચાર પદ્ધતિ
- ઉત્તેજના આધારિત મનોપચાર પદ્ધતિ

REFERENCE BOOKS:

- Whitaker, H.A. (1988). Neuropsychological studies of confocal brain damage. New York: Springer Verlag.
- Walsh K. (1994). Neuropsychological : A clinical approach. New Delhi : Churchill Livingstone.
- Heilman, K.M. & Valenstein, E. (1993). Clinical Neuropsychology. New York: Oxford University Press.
- Kolb, B., & Whisaw, I.Q. (1990). Fundamentals of human Neuropsychology. New York: Freeman, W.H.
- Boller, F., & Grafman, J. (1988). Handbook of Neuropsychology. New York: Elsevier.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: CCPS412

Paper Name: Psycho-Pathology – II (મનોવિકૃતિ શાસ્ત્ર -2)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	CC	CCPS412	Psychopathology-II	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: મનોદશા અને મનો દૈહિક વિકૃતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- એક ધ્રુવીય અને દ્વિ ધ્રુવીય વિકૃતિઓ
- અન્ય મનોદશા વિકૃતિઓ
- ડાયસ્થઈમિક વિકૃતિ
- ઉગ્ર ખિન્નતા વિકૃતિ
- મનોદશા વિકૃતિઓના ઉપચારો

B. મનોદૈહિક વિકૃતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અર્થ, સ્વરૂપ અને સમજ
- પ્રકારો
- કારણો
- ઉપચારો

Unit: 2 વ્યક્તિત્વ અને દ્રવ્ય સંબંધી વિકૃતિઓ

A. વ્યક્તિત્વ વિકૃતિઓ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અર્થ
- પ્રકાર, લક્ષણો
- ઉપચાર

B. દ્રવ્ય સંબંધી વિકૃતિઓ

- પ્રસ્તાવના
- સ્વરૂપ અને પ્રકારો
- મદ્યપાન, નાઈકોટીન અને સિગારેટ સંબંધી વિકૃતિઓ, ઉત્તેજક સંબંધી વિકૃતિઓ, ભ્રામકતા સંબંધિત વિકૃતિઓ, કેન્નાબીસ સંબંધિત વિકૃતિઓ, શામક નિદ્રા જનક વિકૃતિઓ
- ઉપચારો

Unit:3 જાતિય ઓળખ - જાતિય વિકૃતિઓ, આત્મહત્યા અને ઊંઘવાની અને ખાવાની વિકૃતિ

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- અર્થ
- પ્રકાર અને કારણો
- લક્ષણો
- આત્મહત્યા - અર્થ, લક્ષણ, કારણો,
- ઊંઘવાની અને ખાવાની વિકૃતિ
અર્થ, પ્રકારો
- શારીરિક વિલક્ષણતા : અર્થ, વર્ગીકરણ, પ્રકારો,

REFERENCE BOOKS:

- Barlow, D.H. & Durand, V.M. (1998). Abnormal Psychology: An Integrative Approach, 2nd Ed. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- American Psychiatric Association (1994). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition. (DSM-IV). Washington: American Psychiatric Association.
- Carson & Butcher : The Advance Abnormal Psychology & Modern life.
- Diagnostic & Statistical Manual of Mental Disorders. 4th ed. (DSM-IV) Washington, D.C. APA Publication.
- Jogsan, Y. A. (2005). Psycho-pathology, Akshar Publication, Ahmedabad.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: EC407A

Paper Name: Dissertation (Only For Regular Students)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	EC	EL407A	Dissertation	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Marking Scheme for Dissertation (100 Marks)

- (i) Thesis Evaluation: 70 Marks
(ii) Viva – Voice Examination: 30 Marks

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS407B

Paper Name: Sport Psychology – II

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	EC	ELPS407 B	Sport Psychology – II	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: સમૂહ મનોવિજ્ઞાન અને શારીરિક શિક્ષણ

- પ્રસ્તાવના
- સમૂહનો અર્થ
- સમૂહ અને ભીડ વચ્ચે તફાવત
- સમૂહ માનસિકતા
- સામૂહિક વર્તન પર અસર કરતા ઘટકો
- સંસ્થાગત કાર્યક્રમો
- સામૂહિક કાર્ય અને નેતા
- રમતમાં રસ અને રમતનો વિકાસ
- રમતનાં કૌશલ્યોનાં વિશ્લેશની જરૂરિયાત
- નિર્ણય પ્રક્રિયા

Unit: 2 વિશિષ્ટ બાળકોમાં રમત કૌશલ્યો

- પ્રતિભાસંપન્ન બાળકોની મુખ્ય યોગ્યતાઓ
- પ્રતિભાસંપન્ન બાળકોની મુખ્ય સમસ્યાઓ
- પ્રતિભાસંપન્ન બાળકોની પ્રગતિ
- મનો દુર્બળ બાળકો : અર્થ, કારણો, શિક્ષણ, વિકલાંગ બાળકો, સમસ્યાઓ, સમાયોજન, શારીરિક વિકલાંગ બાળકોની સમસ્યાઓ

Unit:3 નિરીક્ષણ

- અર્થ
- નિરીક્ષણ પદ્ધતિ
- નિરીક્ષણ અને વ્યવસ્થાપન
- રમતમાં તાલીમ : તાલીમનો અર્થ, જરૂરિયાત, મહત્વ, નિયમો, તાલીમ દ્વારા પરિવર્તનો, અનુકુલન

REFERENCE BOOKS:

Khel Manovigyan: Dr. C. B. Jadeja and Dr. Jignesh Tapariya, Ravat Publication, New Delhi,

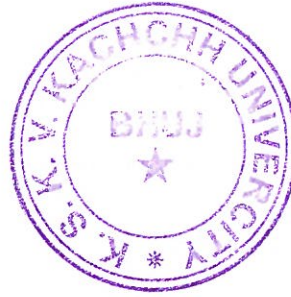
રમતનું મનોવિજ્ઞાન: જમનાદાસ પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

M.A. Sem- IV

Subject: Psychology

Paper Code: ECPS408

Paper Name: Indian Psychology-II (ભારતીય મનોવિજ્ઞાન- 2)

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/P aper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
M.A.	IV	EC	ELPS408	Indian Psychology-II	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus come important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓ - 3

- આવેગ
- ધ્યાન
- ક્રિયાઓ

Unit: 2 વ્યક્તિત્વ

- પ્રસ્તાવના
- અર્થ
- વેદો અને ઉપનિષદમાં વ્યક્તિત્વ
- વ્યક્તિત્વ વિકાસની ધારણા
- વ્યક્તિત્વનાં પ્રકારો
- વ્યક્તિગત તફાવતો
- વ્યક્તિત્વ સંગઠન
- આદર્શ વ્યક્તિત્વ

Unit: 3 ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રો

- માનસિક સ્વાસ્થ્ય
 ૧. હિન્દુ મનોવિજ્ઞાન અને માનસિક આરોગ્ય
 ૨. સ્વામી અખીલાનંદનો એકાંગી દૃષ્ટિકોણ
 ૩. એકત્વાદી દૃષ્ટિકોણ
 ૪. માનસિક બીમારીઓના ભારતીય ઉપચાર
 ૫. સામાજિક કુસમાંયોજનના ઉપચાર
- રસલક્ષી મનોવિજ્ઞાન
 ૧. રસનો અર્થ

૨. રસનું સ્વરૂપ
૩. રસ ઉત્પત્તિ
૪. વ્યભિચાર
૫. સાત્વિક
૬. ઉત્તેજિત
૭. રસનાં પ્રકાર

Unit:3 ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના ઘટકો

- જાતિય મનોવિજ્ઞાન
- ધર્મનું મનોવિજ્ઞાન
- યોગ મનોવિજ્ઞાન
- પરામનોવિજ્ઞાન

REFERENCE BOOKS:

ભારતીય મનોવિજ્ઞાન: રામનાથ શર્મા એવં રચના શર્મા, ઇટલાંટિક પબ્લિશિંગ, ૭/૨૨, અંસારી રોડ, દરિયાગંજ, દિલ્હી
ભારતીય મનોવિજ્ઞાન, ડો. જીજ્ઞેશ ટાપરીયા અને ડો. આર. સી. પરમાર, ઊર્મિલ માનસ પબ્લિકેશન, ગુજરાત

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષ્ટર્નલ બન્ને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્ માત્ર એક્ષ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	ટૂંકનોંધ (બે માંથી એક)	૧૦